

Neprechters bestaan niet in Nederland

door Fokko Oldenhuis

Deze column schrijf ik op vrijdag 9 december 2016. Op NPO 1 volg ik om 11:00 uur de uitspraak in het Wilders-proces. ‘Willen jullie in deze stad (bedoeld is Den Haag) en in Nederland meer of minder Marokkanen?’ De zaal roept al klappend ‘Minder, minder, minder.’ Daarna vervolgt Wilders ‘Nah, dan gaan we dat regelen.’ Vele hardwerkende Marokkanen die hier in Nederland wonen hebben zich door die uitspraak diep gekwetst gevoeld. En vaak hebben hun Nederlandse burens zich voor die uitspraak diep geschaamd. Het Openbaar Ministerie besloot tot een strafvervolgning.

Ho, ho, hoor ik u al denken, je mag toch in dit land zeggen wat je wilt? Ja, zeker. Vrijheid van meningsuiting is een grondrecht. Maar elk recht heeft een grens. Als je een huis wilt bouwen op je eigen stukje grond, ontdek je pas hoe beperkt je eigendomsrecht eigenlijk is. Op de grensafscheiding mag je niet bouwen, enzovoort. Vrijheid van godsdienst, ook zo’n grondrecht, kent ook z’n grenzen. Kerkklokken luiden ‘s nachts nooit. Rechters dragen geen keppeltje of een hoofddoek in functie. Als je burens te veel herrie maken, kun je desnoods de politie bellen. Of het huis nu eigendom van de burens is, doet er niet toe. In dit kleine landje zullen we allemaal moeten geven en nemen. Absolute rechten bestaan niet. Absolute vrijheid van meningsuiting bestaat evenmin. Je mag niet in het openbaar opzettelijk een groep mensen wegens hun ras, godsdienst, hun hetero- of homoseksuele gerichtheid, psychische of verstandelijke handicap beledigen (art. 137 c Sr). Dáár ligt de grens!

Wilders nam in zijn speech doelbewust ongenueanceerd alle Marokkanen op de korrel. Hij had vooraf - zo staat in het vonnis - aan zijn medewerkers gevraagd om de zaal in te gaan en tegen het publiek te zeggen dat zij op zijn vraag moesten reageren door te roepen: minder, minder, minder. Opzettelijk dus! Zorgen dat je de voorpagina’s haalt! Over de juridische consequenties werd niet nagedacht. Of toch een beetje, want voordat hij de vraag aan de zaal stelt zegt hij nog: ‘Ik mag het eigenlijk niet zeggen, want er wordt aangifte tegen je gedaan en misschien zijn er zelfs D66-officieren die ons een proces aandoen.’ Hij hield dus al rekening met een proces.

Op deze wijze een complete bevolkingsgroep wegzetten, dat willen wij in Europa niet. In de VS ligt dat anders en minder gevoelig. Daar wordt alleen opgetreden als er sprake is van het aanzetten tot geweld. Er ligt op dat punt een oceaan tussen Europa en de VS. Anders dan in de VS weegt in Europa de bescherming van de menselijke waardigheid van een complete bevolkingsgroep in de rechtspraak zwaarder dan het recht op vrijheid van de individuele meningsuiting. De Haagse rechtbank vond dat Wilders strafbaar had gehandeld, maar legde hem geen straf op.

Diezelfde dag lees ik een interview (ND) met Pechthold: ‘Zullen we ons allemaal wat beheersen?’

Fokko Oldenhuis is universitair hoofddocent vermogensrecht en bijzondere hoogleraar Religie en Recht aan de Rijksuniversiteit Groningen

